

Projekt

z dnia 21 kwietnia 2026 r.

Zatwierdzony przez

**UCHWAŁA NR XXV/...../2026
RADY GMINY LUTOWISKA**

z dnia 29 kwietnia 2026 r.

w sprawie rozpatrzenia petycji o poparcie starań mieszkańców powiatu bieszczadzkiego, leskiego i sanockiego w sprawie wzmocnienia jakości, przejrzystości i skuteczności procesu tworzenia rezerwatów przyrody w województwie podkarpackim

Na podstawie art. 18b ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2025 r., poz. 1153 ze zm.) oraz art. 9 ust. 2 i art. 13 ust. 1 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o petycjach (Dz. U. z 2018 r., poz. 870) Rada Gminy Lutowiska uchwała, co następuje:

§ 1. 1. Po rozpatrzeniu petycji Bieszczadzkiego Związku Powiatów i Gmin Pogranicza z dnia 26 stycznia 2026 r. Rada Gminy Lutowiska wyraża poparcie w zakresie działań mieszkańców powiatów: bieszczadzkiego, leskiego i sanockiego w sprawie wzmocnienia jakości, przejrzystości i skuteczności procesu tworzenia rezerwatów przyrody w województwie podkarpackim.

2. Uzasadnienie stanowiska stanowi załącznik do uchwały.

§ 2. Zobowiązuje się Przewodniczącą Rady Gminy Lutowiska do zawiadomienia wnoszącego petycję o sposobie jej rozpatrzenia.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Gminy
Lutowiska

Monika Mizgala-Janc

Uzasadnienie

26.01.2026 r. wpłynęła do Urzędu Gminy Lutowiska w imieniu grupy mieszkańców petycja w sprawie wzmocnienia jakości, przejrzystości i skuteczności procesu tworzenia rezerwatów przyrody w województwie podkarpackim. W dniu 03.02.2026 r. otrzymano dokładniejsze wyjaśnienie dotyczące prośby o wsparcie petycji w sprawie rezerwatów. Autorom petycji zależy między innymi na uzyskaniu poparcia od bezpośrednich reprezentantów społeczności lokalnych, czyli Radnych zasiadających w Radach Gminy.

W dniu 27.01.2026 r. petycja skierowana została do Komisji Skarg Wniosków i Petycji Rady Gminy Lutowiska, która na posiedzeniu w dniu 06.02.2026 r. wypracowała stanowisko w sprawie poparcia petycji uznając ją za zasługującą na uwzględnienie.

Autorzy petycji zwracają się z wnioskiem o zawieszenie procedowania obecnych rezerwatów i uprzednie wdrożenie rozwiązań, które zapewnią, że projektowanie i ustanawianie rezerwatów przyrody będzie oparte na możliwie najlepszych danych i dowodach, przejrzyste procedowanie, realne do sfinansowania i monitorowania, społecznie legitymizowanie poprzez wczesne i rzetelne włączenie interesariuszy, adekwatne do wyzwań zmian klimatu i innych presji. Nieodłączną częścią petycji jest obszerne uzasadnienie.

Należy również wspomnieć, że Rada Gminy Lutowiska uchwałą z dnia 16 kwietnia 2025 r. w sprawie przyjęcia stanowiska dotyczącego propozycji tworzenia nowych form ochrony przyrody na terenie Gminy Lutowiska wyraziła stanowczy sprzeciw w sprawie tworzenia na terenie Gminy Lutowiska nowych rezerwatów przyrody zaproponowanych w tzw. "shadow list" jak i innych form ochrony przyrody z poszerzeniem granic Bieszczadzkiego Parku Narodowego.

Uchwała wspierająca petycję odnosi się do dokumentu, który nie ogranicza się jedynie do wyrażenia sprzeciwu. Petycja wskazuje również zasady, procedury oraz warunki, jakie według jej autorów powinny być uwzględniane przy powoływaniu rezerwatów przyrody.

Jej celem jest przeciwdziałanie obserwowanej obecnie na Podkarpaciu lawinowej polityce rezerwatowej. Zamiast ignorować sprzeciwy mieszkańców, należy naprawić system poprzez wprowadzenie zewnętrznej kwalifikacji wniosków, ocenę porównawczą dla przedmiotu ochrony, większą przejrzystość proceduralną oraz uzależnienie tworzenia rezerwatów przyrody od realnych możliwości finansowych i organizacyjnych instytucji. Poprzez uporządkowanie i wzmocnienie samego systemu autorzy petycji chcą istotnie wyhamować obecne niekontrolowane tempo procedowania coraz słabszych rezerwatów oraz przywrócić wymóg wysokiego poziomu zgłaszanych i procedowanych propozycji. W chwili obecnej procedowane są wnioski bez jakiegokolwiek dokumentacji. Petycja popiera ochronę najcenniejszych obszarów regionu, sprzeciwiając się propozycjom dotyczącym powszechnych formacji przyrodniczych, które nie wyróżniają się unikatowością. Szczególnie istotna jest kwestia ustawowej konieczności zapewnienia skutecznej ochrony poprzez konsekwentne opracowywanie i realizację planów ochrony. Trwałe funkcjonowanie ogromnej liczby rezerwatów bez wymaganych ustawowo planów ochrony podważa zasadę rzetelności i skuteczności działania organów administracji publicznej,

a także rodzi wątpliwości co do spełnienia przesłanek materialno-prawnych dla dalszego rozszerzania tej formy ochrony w regionie. Stąd głos autorów petycji najpierw dobrze chrońmy obecne rezerваты, potem tworzymy nowe tylko najwyższej jakości i unikatowości.

Zasoby osobowe potrzebne do realizacji postulatów niniejszej petycji mogą zostać przesunięte z obszaru procedowania w tym roku aż 41 kolejnych rezerwatów w związku z brakiem bieżących zagrożeń dla tych obszarów, gdzie obowiązują moratoria i wyłączenia lub homeopatyczną skalą tych zagrożeń oraz braku istnienia wymiernej wartości dodanej tych rezerwatów w porównaniu do obecnych form ochrony obowiązujących na tych obszarach.

Za szczególnie konieczne uważają autorzy petycji przywrócenie postawy umiaru i rozważliwości w powoływaniu rezerwatów chroniących podobne środowiska i formacje przyrodnicze oraz krytyczne podejście do postrzegania obecności gatunków chronionych jako rzekomego ewenementu miejsca bez indeksacji porównawczych w analogicznych miejscach w szerszym otoczeniu jako hipotetycznie całościowo bogatym gatunkowo.

Wskazuje się na treść art. 12 ust. 1 ustawy z dnia 11 lipca 2014r. o petycjach (Dz. U. z 2018 r. poz.870) „podmiot właściwy do rozpatrzenia petycji może pozostawić bez rozpatrzenia petycję złożoną w sprawie, która była przedmiotem petycji już rozpatrzonej przez ten podmiot, jeżeli w petycji nie powołano się na nowe fakty

lub dowody nieznanne podmiotowi właściwemu do rozpatrzenia petycji” oraz art. 13 ust. 2 „sposób załatwienia petycji nie może być przedmiotem skargi”.

Rada Gminy Lutowiska popiera w całości petycję i przychyła się do postulatów ujętych w jej treści.